

Filosofie a „náboženské skutečnosti“

Tak, jako se určité filosofie na své cestě může odvracet od určitých jiných filosofí (a quasi-filosofií), může se odvracet také od určité cesty zbožnosti a náboženství. Může mít k domu více nebo méně platné důvody, ale nemusí to znamenat, že jejich kritikou nebo zdůvodněným odmítnutím zavrhuje nebo za nic pokládá všechny „skutečnosti“ a „pseudo-skutečnosti“, k nimž se tyto kritizované a odmítané cesty myšlení a prožívání etc. vztahují. Náboženství a náboženská představa představují jeden ze způsobů, jak lidé kdysi reagovali na to, o čem nějak tušili, že je mocně přesahuje, a tento způsob měl svůj vývoj, své jakési „dějiny“, v nichž se proměňoval. Ten vývoj šel nejprve v jistém vylepšování, prohlubování, ale také k stále většímu zvnějšňování a v důsledku toho také k zpovrchňování a vnitřnímu slábnutí a jakoby vyhasínání lidí a jejich života ve světě mýtu (MYTHU). To však ještě vůbec neznamena, že můžeme to, k čemu se mytický a později náboženský člověk upínal a vztahoval, právem pochopit jako pouhý produkt nějaké člověku vlastní, imanentní „náboženskosti“, „religiozity“, tj. na něco co můžeme odvozovat z něčeho bytostně lidského, ale každému člověku od počátku jeho bytí do vínku daného. Pochopíme-li jednou, že to byl jen způsob, jak se s něčím člověka přesahujícím resp. spíše člověka a jeho život umožňujícím a zakládajícím lidé chtěli nějak bytostně a také myšlenkově vyrovnávat, otevřeme si jednu významnou perspektivu a myšlenkově schůdnou cestu, jak toto člověka i jeho možnosti a schopnosti přesahující pochopit, uchopit resp. respektovat také jinak, jinými způsoby a cestami – a v neposlední řadě také jinými myšlenkovými prostředky. Tady také filosoficky.

(Písek, 080212-1.)